

גמ' א' פאה פ"ח מ"ו
ב' פסחי ק"ב ק"ג. א' פאה
פ"ח מ"ו ז"ב ט.

תורה אור

גמ' א' ויאמר משה
אכפרו היום כי שבת היום
לני היום לא תמצאוהו
בשדה:

(שמות טו, טז)

ב' הנה אנכי שלח לכם
את אליה הנביא לפני בוא
יום ה' הגדול והנורא:

(מלאכי ג, טז)

ג' ויום עברה היום ההוא
יום צרה ומצוקה יום שאה
ומשוואה יום חשך ואפלה
יום ענן וערפל:

(ישעיהו נה, טו)

ד' והיה ביום ההוא ביום
בוא גוג על ארצות ישראל
נאם אדני אלהים תעלה
הקתיה פאפוי:

(מקלל נח, טז)

ה' או תתענג על יי
והרביתוך על פמתי ארץ
והאביתוך נחלת יעקב
אביך כי פי יי דבר:

(ישעיהו נה, טז)

ו' רש"י ו' תבלי יודעה
יבאו לו הוא בן לא חכם
כי עת לא יעמד במשפר
ביום:

(הושע יג, יג)

כל כתבי

לעולם מצילין מזון ג' סעודות. מדלל אמר ארבע לית ליה דרבי
חידקא: מכלל התנא קמא שלש סעודות סבירא ליה. דזהאי לא
איפליגו אלל דמ"ק סבר מה שעבר כבר לא יליל ולרבי יוסי יליל:
תמחויה קערה גדולה היא וגוצין בה גבאים מכלל מצעלי בתיס
ומחלקין לעניים ז' סעודות ליום

מיוס ליום: לא יטול. כיון דיש לו
מנאל גזול לעניים: קופה. מעות הן
לפרנס עניים בני טובים דזיל להו
מילתא דתמחוי ומתחלקין מע"ש
לע"ש: י"ד סעודות לא יטול מן
הקופה. שהרי יכול להמתין לע"ש
הבאה אלל כשיש לו מזון י"ב יטול
שהרי לא תחלק עוד עד שיגיע ע"ש
והרי לשבעה ימי שבת זריכין י"ד
סעודות: אכליה בשבתא. שהרי
תכלתה סמוך לערב ולא תלטוך
לאכול זלילה ואף על גב דאמרין
לקמן לעולם יסדר אדם שלתמו
במולאי שבת ה"מ למאן דאפשר ליה:
בתעניתא מותבינן ליה. בתמיה:
אלא הלא מני ר' עקיבא היא. ולענין

סעודת שבת במאן דאפשר ליה איכא
למימר כרבנן ואיכא למימר כרבי
חידקא ומיהו האי דלריך לזריות
יעשה שבתו חול ולא יטיל על אחריס
כבוד שבתו: אין פוחתין לעני
העובר ממקום למקום. שאינו לן
בלילה אלל: מכבר. הלכות
בפונדיון כשהערב ד' סאין בסלע
והפונדיון אחד מ"ב צדייר דהוא
אחד ממ"ח בסלע ושיערו לו חכמים
כך זו לשתי סעודות היום והלילה:
לן נותנין לו פרנסת לינה. לקמן
מפרש מאי היא שיהי סעודה של
לילה בכלל ככה היא וכבר זו משערין
בעירובין (דף פג:) למזון שתי סעודות
לעירובי תחומין: ואם שבת. אלל
בשבת: מאי פרנסת לינה. הא קבל
ליה סעודת הלילה: בי פריא. לנדון
פולטר"ל להניח תחת מראשותיו:
שוב אינו מדיחין. דאין הדעה זו
אלל לחול: הבלו של משיח. כלאמרי'
בכתובות (דף ק"ג:) דור שזן דוד
זא צו קטיגוריא בתלמידי חכמים
שאמר ועוד זה עשיריה וגו' תבלי
לשון תבלי יולדה (הושע יג): בלי מצרים.
כלומר אין לה קץ: אז תתענג.
בתר וקראת לשבת עונג כתיב:
נחלת

פרק ששה עשר שבת

קית.

במנחה מצילין מזון סעודה אחת. מכלן משמע דזמן אכילה
שלישית בשבת היא מן המנחה ולמעלה ללא כחוס
שמחלקין סעודת שמרית ומזכרין צינתיס ומיהו מהא דאמרין
בפסחים צ"ק (דף יג.) י"ד שחל להיות בשבת משייר מזון שתי

סעודות אין ראה מדאין משיירין
מזון ג' סעודות שאין לעשות ז'
סעודות שמרית דהא כיון שאוכל הכל
שמרית חשיב כסעודה אחת ועוד
אומר ר"י שיש כאן איסור זרכה
שאניה זריכה כלאי' צ"ב זא לו (יומא
דף ע.) גבי ובעשור שצמוטם הפקודים
דקאמר וייתי ס"ת אחרינא ונקרי א"ר
שמעון זן לקיש מפני זרכה שאניה
זריכה: מכבר בפונדיון ב"ר.
היינו כר' יוחנן זן זרקא דחשיב
ככר בפונדיון מד' סאין בסלע שתי
סעודות דעירובי ופליג החס (עירובין
דף פג:) רבי מאיר ורבי יהודה
שאומרם החס שיעור אחר:

והא דתנן אין פוחתין ב' נימא
רבנן היא ולא ר' חידקא.
אומר ר"י דאין לפרש שבת נותנין לו
מזון ג' סעודות דהיינו כשזא שס
בע"ש לעת האוכל דמסתמא ישבות
שס שאין רגילות כל כך ללכת ערב
שבת ובשזיל שבת נותנים לו סעודה
אחת יותר ממנה שנותנין לו בשאר
ימים דא"כ היכי ניתא לרבנן והלא מן
הכל אין לו כי אס ד' סעודות אחת
שהביא עמו דמלויין בזהיה ושלשה
שנתנו לו וכשיאלל אחת בערב שבת
לא ישארו צידו רק ג' סעודות ואותן
יאכל בשבת וא"כ תיקשי נמי לרבנן
וכי אזיל ריקן אזיל כדפרין צמטון
ומיהו איכא למימר דבסמוך לרבנן
נמי פריך אלל קשה דכי משני
דמלויין ליה סעודה בזהיה לא תריך
כלום לר' חידקא דאין לו לשבת כ"ל
שלס סעודות ולר' חידקא לריך ד'
ונראה לר"י דכשזא בע"ש לעת
האוכל נותנין לו מזון ז' סעודות כמו
בשאר ימים ואס זא לשבות שס
מוסיפין לו עוד ג' סעודות וקאמר
לימא רבנן היא ולא רבי חידקא
דלרבנן ניתא שיש צידו ה' סעודות
בתחילת שבת ואותה שהביא עמו
יאכל בע"ש ומאותן ה' סעודות יאכל
ג' בשבת ואחת צמולאי שבת ואחת
יוליך עמו אלל לרבי חידקא כשיאלל
ד' בשבת ואחת להוליך עמו למחר
א"כ מה יאכל צמולאי שבת וליכא
למימר דאמרין ליה מה דהוה לך
למיכל באפוקי שבתא אכול בשבתא
כדאמרי' לעיל דהתם אמרינן ליה
כדי שלא יהא ניזון מן האדקה אלל

הכא כבר הוא ניזון ולהכי נוטל כל אורכו ומשני דאיכא סעודה בזהיה המתוך היה סבור שהיה
נותנין לו בשבת ששאר ימים נותנין לו סעודה שיוליך עמו עס אחרות בע"ש אין נותנין לו אותה עד שילך לפי שאינו
הולך מיד עד אחר השבת ולכן היה סבור שהמקשה לא היה יודע שהביא סעודה עמו ואין לו בתחלת השבת אלל ד' להכי משני
ליה דאיכא סעודה בזהיה והמקשה משיב דפשיטא ליה דאיכא סעודה בזהיה אך קשה ליה כיון דמתרלת דלכיל לכולהו וכי אזיל
צריקן אזיל שכמו שהביא עמו לכאן כן ישאנה עמו בלאתו מכלן ומשני דמלויין ליה כו':

דמלויין סעודה בהדיה. וא"ת א"כ אמאי נותנים לו ז' סעודות כיון שמביא אחת עמו יתנו לו אחת ויאכל אחת והאחת
יוליך עמו וי"ל דאין מחלקין תמחוי זלילה אלל ציוס צומן הסעודה ולכן נותנין לו שנים שיאכל אחת מיד ואחת זלילה
במקום שיהיה ואחת להוליך עמו למחר: ר"פ שאין קבע לשתייה. מכלן יש ללמוד זלילה כשרוצה להתענות למחר לאחר אכילה
אע"פ שאינו יכול לאכול אס לא התנה לפי שמסתמא כשצריך סילק דעמו מלאכול מלשמות ודאי לא סילק דעמו כדאמר הכא דאין קבע
לשתייה והיכא דלא שכית יין אע"ג דסילק דעמו מן היין מ"מ מניס לא סילק דעמו ומיהו אומר ר"י דשמו דוקא צימיהס שהיו קובעין
עצמן לשתייה אחר אכילה אמרו דאין קבע לשתייה אלל לדידן לא וריב"ז פירש במסכת תענית (דף יג.) שאף לאחר שישן מותר
לשתות על פי הירושלמי ואין ר"י רוצה להקל כל כך כיון שלא נזכר בזהיה בש"ס שלנו [עין חוקפת תענית יג: ד"ה ניס]:

רובס

מסכת בלאים
פרק ד' משנה ד'
מחצית הקנים, אם אין
בין קנה לחברו שלשה
טפחים כדי שיקנס
הגדי, הרי זו כמחצית.
וגדר ששפריץ, עד
עשר אמות הרי הוא
כפתה. יתר מזה, כנגד
הפרצה אסור. נפרצו
בו פרצות הרבה,
אם העומד מרבה על
הפרוץ, מותר. ואם
הפרוץ מרבה על
העומד, כנגד הפרצה
אסור:

עין משפט
נר מצוה

ל א מ"י פ"ט מהלכות
מתנות עניים הלכה יג סמג
עשין קסב טור שו"ע י"ד
סימן רנב סעיף א ז'
לא ב מ"י פ"ל מהלכות שבת
הלכה ז סמג עשין ל טו"ש ע'
א"ח ס"י רמב"ם
לב ג מ"י פ"ו מהלכות מ"ע
הלכה ח סמג עשין קסב
טו"ש ע"י י"ד סימן רנ סעיף ד':
לד ד מ"י פ"ג מהלכות
שבת הלכה ז סמג לאין ס"ה
טו"ש ע"י א"ח סימן שסג
סעיף ו'
לד ה מ"י פ"ל שם הלכה ט
סמג עשין ל טו"ש ע"י א"ח
סימן רלא סעיף א:

פניני רש"י

ובי פריא. לנדון שקורין
פלטר"ש ועשוין לקפלן
תמחוי צמקוס הכר או
הכסמ:
(לקמן קמט):
ובי פריא. ...על הכר
שצמראשומיו כמו שמתרגם
מראשומיו איסודיה:
(עירובין קג):

רבינו חננאל

ולפיכך שנינו שמציל מזון ג'
סעוד' ומתני מחזורתא דלא
כר חידקא:
בלי מאכל אינו מדיח אלא מה
שצריך לוכל בו בשבת.
לפי זמן סעודותיו אבל כלי
שתיה כל היום. שאין קבע
לשתיה:

